

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Katedra filozofie

Práce: diplomová / bakalářská

Posudek: vedoucího / oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Marie Větrovcová, Ph. D.

Práci předložil(a): Zuzana Běželová

Název práce: Dedukce v detektivní literatuře: Sherlock Holmes a dedukce

1. CÍL PRÁCE:

Cílem bakalářské práce je porovnat teoretický pojem dedukce v moderní logice a filosofii věd s pojmem dedukce tak, jak je prezentován v detektivní literatuře. Charakteristickým detektivem je Sherlock Holmes. Srovnat jeho úvahy o vlastní metodě s teorií ve filosofii vědy. Ověřit si, že úsudky, které provádí, jsou v souladu s deklarovanou metodou. Cíl práce v textu nebyl stanoven, je převzat ze zadání. Splněn byl jen částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:

Bakalářská práce zjevně navazuje na dříve obhájené práce Bc. Martiny Palátové *Dedukce v detektivní literatuře: Sherlock Holmes a dedukce* (2010/obhájena na KFI FF ZČU 10.6.2010) a Bc. Kateřiny Šustové *Dedukce v detektivní literatuře* (2011/obhájena na KFI FF ZČU 4.9.2013). Tyto práce v seznamu literatury zmíněné nejsou, přestože se v textu vyskytují jejich parafráze či přímé citace. Práce tak může budit dojem, že jde o samostatnou tvůrčí aktivitu bez vlivu dříve vypracovaných prací na stejné téma. Při bližším ohledání je až s podivem, nakolik je předkládaná bakalářská práce podobná (až stejná) dříve obhájeným.

Práce je rozdělena na část teoretickou a část praktickou.

Teoretická část (4,5 strany) je kompilační. Ne zcela zdařile je popsán „pojem logika“ (s. 2), předmět logiky, argumentace, vyplývání, výroková logika, odvozovací pravidla. Např. není připojeno pragmatické hledisko ke vztahu vyplývání (ačkoli je textem deklarován, s. 3), bakalářská zaměňuje alternaci (exklusivní disjunkci) s disjunkcí (s. 6).

Praktická část (40 stran) obsahuje krátké představení autora A. C. Doyle a jeho postavy Sherlocka Holmese (k vyličení postavy užívá stejné ukázky ze *Studie v Šarlatové* jako Bc. Martina Palátová (s. 12) s rozdílnou paginací zdroje). Problematickou (a stěžejní) částí bakalářské práce je odst. II.2.2 (Konkrétní příklady dedukce). Jedná se o rozbor případů/příkladů, které jsou parafrázovány či převzaty z výše uvedených bakalářských prací (ani v jednom případě nedošlo k odkázání na zdroj myšlenek!). Příklady mají originální uvedení, povětšinou rozšířenou ukázkou z textu, převzatý rozbor (výroky v premisách a závěrech jsou však přeformulovány, není zřejmé značení výroků) a jakýsi závěr/klasifikace formy argumentu (např. „1x Modus Tollens; 3x Modus Ponens“). Často dochází k chybnému určení formy argumentu (bakalářská totiž zaměňuje modus ponens za modus tollens, někdy si plete implikaci s ekvivalencí). Konkrétně: Příklad 1 (s. 9-11) užívá argumentu z práce Šustové (případ 3, s. 20), v souhrnu je chyba v klasifikaci, pokračování další ukázkou, rozbor i klasifikace jsou vpořádku. Příklad 2 (s. 12-13) je špatně opsán z Palátové (ukázka 19, s. 39-40) (invence ve značení vede k neplatnému argumentu), klasifikace je chybná. Příklad 3 (s. 13-15) je v první části převzat z Palátové (ukázka 18, s. 38-39), druhá část je nová, obsahuje však neplatný argument a chybnou klasifikaci. Příklad 4 (s. 15-18) je převzat ze Šustové (příklad 2, s. 19-20 a příklad 1, s. 17-19) včetně neplatného argumentu (u bakalářsky na s. 17-18).

Příklad 5 (s. 19-22) je převzat z Palátové (ukázka 21, s. 41-43 a ukázka 22, s. 43-44) včetně neplatného argumentu.

Příklad 6 (s. 22-23) je převzat ze Šustové (příklad 4, s. 21-22), chybná klasifikace.

Příklad 7 (s. 23-25) je převzat z Palátové (ukázka 20, s. 40-41) včetně chybné formalizace a klasifikace.

Příklad 8 (s. 25-27) je převzat z Palátové (ukázka 3, s. 20-21 a ukázka 4, s. 22), chyba v opisu vedoucí k neplatnému argumentu.

Příklad 9 (s. 27-28) je převzat z Palátové (ukázka 5, s. 22-23), chyba v opisu vedoucí k neplatnému argumentu, zároveň i náprava neplatných argumentů z Palátové.

Příklad 10 (s. 28-29) je převzat z Palátové (ukázka 6, s. 23-24), ve formalizaci došlo k opravení chyby Palátové.

Příklad 11 (s. 29-31) je převzat z Palátové (ukázka 1, s. 17-18), třetí a čtvrtý argument neplatný.

Příklad 12 (s. 31-33) je převzat z Palátové (ukázka 2, s. 23-24), nepozorně opsané, argumenty upravené, chybná klasifikace.

Příklad 13 (s. 33-34) je převzat z Palátové (ukázka 7, s. 29-30), opisem vznikly neplatné argumenty.

Příklad 14 (s. 35-37) je převzat z Šustové (příklad 5, s. 22-24) včetně opsané chyby v argumentu.

Příklad 15 (s. 37-39) je v druhé části převzat z Palátové (ukázka 8, s. 26-27), první a poslední část je originální (bohužel s chybně sestaveným argumentem bakalářskou, nikoli autorem).

Příklad 16 (s. 39-41) je převzat z Palátové (ukázka 12, s. 39-41) s upravenou stylistikou.

Příklad 17 (s. 41-42) je převzat z Palátové (ukázka 9, s. 27-28).

Příklad 18 (s. 42-46) je převzat z Palátové (ukázka 10, s. 28-30), třetí argument, který není opsán, je chybně klasifikován. Pokračování je převzato z Šustové (příklad 6, s. 24-26). Další dva argumenty jsou originální.

Poslední argument je převzat z Palátové (ukázka 11, s. 30-31).

Shrnutí praktické části je rovněž převzato od Šustové (s. 28). Závěr práce je v pozměněné stylistice převzat od Palátové.

Je škoda, že se bakalářka více neinspirovala metodikou práce Bc. Martiny Palátové. Vzhledem k tomu, že se má práce vztahovat k části SZZK filosofie, je nutné bohužel konstatovat, že srovnání metody s teorií ve filosofii vědy není provedeno vůbec.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA:

Text má celkem 50 tištěných stran (55 000 znaků), neobsahuje přílohy. Po jazykové stránce působí práce celkem čistým dojmem s málo četnými prohřešky.

Ve formálních náležitostech je problematické číslování odstavců (text má pododíl II.2.2 a III.2.2, ale nemá II.2.1 či III.2.2.). Nevhodné je uvedení klasifikace forem argumentů před shrnutím analyzovaného případu (není poznat, zda autorka ví, o který úsudek se kdy jedná).

Odkazování na literaturu je naprosto nedostatečné.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:

Práce je neobhajitelná. Téměř celá praktická část (konkrétní případy dedukce), je v rozporu s etikou vědecké práce a vyhláškou děkana FF ZČU č. 2/2012, čl. 3, odst. 5. Musím zároveň konstatovat, že bakalářka si dala velmi pečlivou práci s tím, aby nebyla její práce považována za plagiát. Citace přebírala (v rozšířené či zkrácené verzi) z jiných zdrojů, argumenty pečlivě přeformulovala, případy v práci představila v jiném pořadí, místy používala jiné značení. Přesto na odpovídajících si místech dospívá ke stejným chybám jako práce Kateřiny Šustové nebo Martiny Palátové. Zda jde o porušení etiky vědecké práce, nechť posoudí komise.

Silnější stránkou jsou originální uvedení všech případů. Autorka se zjevně s dílem A. C. Doylea dobře seznámila. Teoretická část je však psána nepřesně. S ohledem na to, že se práce má vztahovat k části SZZK Filosofie, je potřeba, aby v práci došlo přinejmenším k řádné klasifikaci argumentů.

Práci *nedoporučuji k obhajobě*. Doporučuji práci zcela přepracovat (nejde jen o „kosmetické úpravy“) a teprve poté předložit k obhajobě.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:

Kromě výše uvedených připomínek zdůvodněte argument:

1. premisa: Jestliže je krev na kolejích, tak tělo krvácelo tam.

2. premisa: Krev není na kolejích.

Závěr: Tělo krvácelo jinde.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: S ohledem na vyhlášku děkana FF ZČU, čl. 3, odst. 7 nevyhověla.

Datum: 11. května 2014

Podpis: